

et godt grundlag, som skal sikre kunstnerne deres ophavsret.

Formanden:

Jeg skal oplyse, at erhvervsministeren er fungerende kulturminister.

Ole Sohn (SF):

Jeg skal også på SF's vegne tilkendegive støtte til forslaget og samtidig benytte lejligheden til at understrege vigtigheden af, at der i den næste samling, som det også er skitseret i betænkningensbidraget, sker en kompensation af kunstnerne.

Det er helt afgørende, at der er et klart signal fra Folketinget til kunstnerne, at man, i og med at man legaliserer kopiering til personlig brug i hjemmet, også samtidig siger, at naturligvis skal der også, når man foretager et indgreb i ophavsretten, gives en kompensation, som står mål med det indgreb.

Det synes jeg vi har fået klart beskrevet i betænkningensbidraget fra et stort flertal af Folketingets partier. Det er jeg glad for. Jeg er selvfølgelig lidt skuffet over, at Venstre og De Konservative har valgt ikke at give det tilsagn, men til gengæld er der et stort flertal, der står bag det, og derfor er det også min overbevisning, at når vi kommer til næste samling, så har regeringen i sit lovkatalog et forslag klar, som kan færdigbehandles i første del af samlingen.

Det synes jeg er meget vigtigt at få sagt her, og SF vil selvfølgelig lægge stemmer til og sikre, at der kommer en ordentlig kompensation til kunstnerne.

Kulturministeren (Ole Stavad, fg.):

Kun en lille kommentar på kulturministerens vegne. Der er, som Folketinget ved og i hvert fald Kulturudvalget ved, en teknisk arbejdsgruppe, der i øjeblikket er sammensat af de mest relevante ministerier, der arbejder med netop spørgsmålet om, hvordan man kan finde en kompensationsløsning.

Jeg vil også gerne på kulturministerens vegne sige, at kulturministeren i sagens natur vil bestrebe sig alt det, hun kan, på, at også de tidsfrister, der er nævnt her, holdes. Men som det fremgik af den socialdemokratiske ordførers bemærkninger, er det jo vigtigt, at man også skyn-der sig så langsomt, at man finder den rigtige løsning. Og det er klart, at hvis de frister, som er nævnt her i betænkningen, ikke kan efterleves fuldt ud, så vil kulturministeren i sagens natur

sørge for at holde sig i kontakt med partierne og ordførerne, som er kommet med den pågældende anbefaling og henstilling til kulturministeren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

36) Forespørgsel nr. F 59:

Forespørgsel til kulturministeren og erhvervsministeren:

»Hvad kan kulturministeren og erhvervsministeren oplyse om regeringens initiativer for udvikling af et tættere samspil mellem kultur- og erhvervspolitikken i fremtiden set i lyset af kultur- og erhvervspolitisk redegørelse 2000?«
Af Ole Sohn (SF), Aage Frandsen (SF) og Jes Lunde (SF).

(Forespørgslen anmeldt 3/4 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 6/4 2001).

Begrundelse

Ole Sohn (SF):

I november sidste år, år 2000, kom regeringen med en kultur- og erhvervspolitisk redegørelse, som hedder Danmarks kreative potentiale.

Det er en redegørelse, som indeholder en lang række gode ideer og forslag til, hvordan man kan udvikle kulturerhvervene. Det er et emne, et område, som vi i SF finder særdeles interessant og vigtigt, fordi der faktisk ligger et meget stort potentiale i det samspil, der er mellem kulturen og erhvervet.

Men samtidig synes vi også, det er væsentligt at få understreget det, som i øvrigt også fremgår af redegørelsen, at det også bliver Folketingets fælles gods, at vi, i og med at vi ønsker at udvikle det kultur-erhvervspolitiske potentiale, får slået fast, at det ikke må ske på bekostning af den frie og uafhængige kunst.

Det er meget vigtigt, at kulturpolitikken har sine egne rammer, sine egne ben, og at vi også har en kulturpolitik, som bygger på at støtte det vækstpotentiale, som er ud fra nogle kulturelle vurderinger. Man kan sige, at det, der ligger i den kultur- og erhvervspolitiske redegørelse, er ønsket om at give kulturpolitikken den ekstra dimension, at man også udnytter det erhvervs-potentiale, som ligger i kulturerhvervene og i de arbejder, som kunstnerne og andre, primært kulturproducenter, frembringer.

Det er på den baggrund, vi har ønsket en forespørgselsdebat her, sådan at vi kan få en fælles debat om det i Folketinget, sådan at det kan gøres til hele Folketingets politik, sådan at vi også giver det signal, ikke alene til kulturverdenen, men også til kulturerhvervene, at det er en ny, begyndende og fremadskridende sektor, som kan komme til at spille en stadig stigende rolle for vækst og beskæftigelse i Danmark. Og det er på den baggrund, vi ønsker forespørgslen.

Formanden:

Erhvervsministeren, som også taler på kulturministerens vegne.

Besvarelse

Erhvervsministeren (Ole Stavad):

Allerførst skal jeg sige på kulturministerens vegne, at hun er utrolig ked af, at hun ikke kan være med her i dag, men sygdom er jo hver mands herre, som man siger, og derfor må jeg så repræsentere også kulturministeren her i dag.

Det vil sige, at selv om jeg gør det med glæde, så er jeg alligevel ked af, at det er situationen, fordi også det holdsamarbejde, der foregår på det her felt i regeringen, synes jeg ville være et vigtigt signal såvel til kulturlivet som til erhvervslivet; det får vi så ikke et billede af, i hvert fald fra regeringsholdet, her i dag.

Men der er helt enighed imellem kulturministeren og mig om de ting, som jeg nu skal forsøge at lægge frem for Folketinget, hvor vi, indtil kulturministeren blev syg, havde lavet en arbejdsdeling i forhold til besvarelsen her.

Jeg vil godt takke forespørgerne for, at vi får denne lejlighed. Det er en lejlighed, som vi hilser med stor glæde i regeringen, for vi synes, det er en meget spændende redegørelse, som er blevet modtaget ude i brede kredse som et spændende input i debatten, både i forhold til det kultur-mæssige og til det erhvervmæssige. Og så er det jo egentlig en velvalgt dag, vi har forespørgslen, i og med at det i dag er lige nøjagtig halvårsdagen for offentliggørelsen af redegørelsen, der blev offentliggjort den 22. november sidste år.

Redegørelsen indeholder et betydeligt antal forslag om konkrete initiativer, 13 stk. i alt, som jeg gerne vil give en status på og dermed også give både Folketinget og offentligheden en mulighed for at følge med i. Det var jo ikke sådan, at vi kun kom med en redegørelse; vi kom med en redegørelse, der rummer en række initiativer, som er fulgt kontant og præcist op, og her er der en meget velvalgt lejlighed til at orientere såvel Folketinget som offentligheden om dem.

Jeg vil lave en hurtig gennemgang af statussen for de 13 initiativer, og først vil jeg nævne VækstFonden, der har fulgt regeringens og i øvrigt også et flertal i Folketingets opfordring til at skabe bedre rammer for private investeringer i dansk film. VækstFonden startede den 21. februar i år et udbud for at finde samarbejdspartnere til et eller to udviklingselskaber, der med lige dele offentlige og private midler skal udvikle et nyt marked for privat, risikovillig kapital til film- og medieerhvervet.

Der har været stor interesse blandt investorer og filmfolk for udbudet. Udviklingselskabet eller -selskaberne er på plads inden udgangen af året, og Danmark vil efter løftet til dansk film, som blev vedtaget i 1999, igen have skabt helt unikke rammer for filmproduktion.

Næste initiativ er, at Eksportkreditfonden har taget bolden fra redegørelsen op og udviklet en model for bedre eksportfinansiering af dansk film. Eksportkreditfonden præsenterede i februar et forsikringsprodukt rettet mod filmbranchen, og i første omgang går fonden ind og støtter et Thomas Vinterberg-projekt gennem risikodækning af distribution af filmen til tre mindre filmdistributører.

Jeg vil blive ved filmen, hvor vi er ved at nedsætte en task force, der skal bistå regioner i arbejdet med at udvikle modeller for etablering af regionale filmfonde. Det sker på baggrund af en undersøgelse, som vi offentliggjorde så sent som i sidste uge, nemlig fredag den 18. maj.

På musikområdet er regeringen i gang med det indledede arbejde med en producentuddannelse. Både Jydsk Musikonservatorium og Det Rytmske Musikonservatorium udarbejder forslag, der diskuteres med musikbranchen, og herefter skal placeringen af uddannelsen lægges fast. De første studerende kan regne med at træde ind af døren til semesterstart i 2002.

For alle kulturerhverv, også musikken, er orienteringen mod eksportmarkedet noget centralt. Danmarks Eksportråd har indledt en dialog med repræsentanter for bl.a. billedkunst, bogforlag, musikbranchen, sceniske kunstarter og design. Dialogen fortsætter den 20. august på det årlige møde for udenrigstjenestens repræsentationschefer, og her vil den kommercielle kultureksport være et af temaerne.

Dynamikken i kulturerhvervene skal holdes ved lige, og derfor arbejder regeringen for et helt nyt og unikt iværksætttermiljø tæt på de kunstneriske uddannelser på Holmen. Her skal kulturfolk med gode ideer og mod på en tilværelse som selvstændige hente sparring, rådgivning, administrative og teknologiske faciliteter og risikovillig kapital til at realisere deres ideer. Der er afsat 15 mio. kr. på finansloven til at etablere de fysiske rammer til miljøet, og sidst i juni skal Finansudvalget herudover behandle et aktstykke om finansiering af kapitalindskud. Vi starter på Holmen, fordi forudsætningerne er klart til stede her, men vi er bestemt også parat til at se på de muligheder, der er for at etablere sådanne miljøer andre steder ude i landet.

Herudover vil jeg nævne to forslag rettet mod digitale medier. For det første vil vi sætte rammebetingelserne for indholdsproduktion til de digitale medier på den europæiske dagsorden under Danmarks formandskab i efteråret 2002. En arbejdsgruppe med deltagelse af Kulturministeriet, Erhvervsministeriet og IT- og Forskningsministeriet forbereder dette initiativ.

Med det formål at øge opmærksomheden om billedkunsten, sprede brugen af billedkunst og formidle salg af billedkunst på Internettet har vi for det andet givet en støtte på 900.000 kr. til artnet.dk. Artnet skal indeholde præsentationer af den enkelte kunstner med udvalgte værker, online-salg af kunstværker, online-galleri, discussionsforum, aktuelle udstillinger og formidling af udstillinger m.v.

I redegørelsen er der et forslag om en eventfond, som Danmarks Turistråd har arbejdet videre med. Fonden skal skabe bedre rammer for at udvikle og tiltrække events og skabe større

professionalisme omkring kulturelle events i regionerne. Finansieringen er endnu ikke på plads, men det er noget af det, der diskuteres og eventuelt kan bringes ind i finanslovprocessen for næste år.

Endelig vil jeg omtale fire forslag, der skal bygge bro mellem kultur- og erhvervslivet. Vi har set, at de to verdener i nogen udstrækning mangler et fælles sprog, og at de ikke fuldt ud drager nytte af mulighederne i et tættere samarbejde. Regeringen vil gøre det, den kan for at være med til at skabe rammerne, så vi kan få nedbrudt den form for barriere, og det skal ske ved at forske i området.

Learning Lab Denmark har påtaget sig opgaven, og der bliver oprettet et helt nyt forskningskonsistorium med fokus på grænserne mellem kunst, erhverv og videnskab. Barriererne skal brydes ned ved at bygge erhvervsrelaterede elementer ind i de kunstneriske uddannelser samt ved at lade andre uddannelsesinstitutioner indgå i samarbejdet med de kunstneriske uddannelser.

Dernæst er vi ved at udvikle et forslag, vi kalder kulturkontrakter. Ordningen skal medfinansiere nye kreative partnerskaber mellem kulturaktører, institutioner og lokalt erhvervsliv. Endelig vil vi give startskuddet til et netværk mellem erhvervsledere og kulturfolk, der skal skabe bedre rammer for dialog mellem virksomheder og kulturliv. Vi søger gennem et offentligt udbud en operatør til opgaven, og der er afsat 3 mio. kr. til dette initiativ.

Disse 13 initiativer udgør, synes vi, et fantastisk spændende supplement til kulturpolitikken. De er dog ikke hele verdenen, og regeringen vil fortsat sikre gode rammer for offentlig støtte til kunst og kultur. En af kulturpolitikens største værdier er netop, at den skaber rum for initiativer, der ikke skal være kommercielt bæredygtige.

Som det fremgår af de mange ting, vi har i gang, er vi meget optaget af at styrke samspillet mellem kultur og erhverv. Mange frygter måske, at al kultur nu skal gøres op i penge, eller at al erhvervsudvikling skal handle om kreativitet og blive ukonkret. Det bliver imidlertid på ingen måde tilfælde, selv om der bestemt i høj grad er brug for kreativitet og den kreative åre, også i erhvervslivet.

Kulturen og erhvervet skal fortsat have hver deres rolle at spille i udviklingen af det danske samfund, og redegørelsens initiativer skal derfor ikke ses som en erstatning for den eksisterende

de erhvervs- og/eller kulturpolitik, men som et supplement. Det handler i høj grad om at bygge bro mellem kultur- og erhvervslivet, som hidtil har været to ret adskilte verdener. At bygge bro betyder ikke, at grænserne udviskes mellem kultur- og erhvervslivet. Forskellighederne mellem kultur og erhverv skal bevares, ikke fjernes, for det er i grænselandet, de spændende ting skabes.

Relationerne mellem kultur og erhverv har en del lighedspunkter med forholdet mellem forskningsverdenen og erhvervslivet. For år tilbage var grænserne og fordommene mellem forskere og erhvervsliv meget store, men de er heldigvis ved at blive opblødt. Der er i dag et stort samspil mellem forskning og erhverv, uden at det går ud over grundforskningen.

På samme måde skal vi nu bygge bro mellem kultur og erhverv, uden at det går ud over den frie kunsts uafhængighed. Kulturen skal ud i virksomhederne for at skabe værdier, og det er der mange grunde til. Kravene til erhvervslivet ændrer sig markant i disse år. Vi kan ikke længe konkurrere på prisen, det er andre bedre til. Derimod skal Danmark i stigende grad konkurrere på kreativitet og på produkter med sjæl og historie. Danmark skal levere og leve af det unikke, og det skabes i mødes mellem forskellighederne. Derfor har erhvervet brug for kunsten.

Samtidig er kulturen i sig selv blevet en god forretning. Den internationale handel med kultur er vokset fra 100 mia. kr. i 1980 til 400 mia. kr. her 20 år efter, og også det danske kulturerhverv er godt med i den udvikling. Kulturerhvervet i Danmark omsætter for 75 mia. kr. årligt, beskæftiger ca. 60.000 fuldtidsansatte og eksporterer for mere end 15 mia. kr., og vækstraten er en af de højeste, der overhovedet findes.

Der er mange gode tegn på et godt samspil mellem kultur og erhverv, men der er fortsat en del barrierer, der skal overvindes. Forskellige tænke måder, forskellige sprog, manglende kendskab og traditioner for samarbejde er blot nogle af dem. Det er barrierer af den slags, som initiativerne i redegørelsen gerne skulle være med til at nedbryde og fjerne.

Det er imidlertid afgørende for regeringen, at tiltagene for at fremme den kreative alliance ikke bliver et anneks til den traditionelle kultur- og erhvervspolitik, og derfor vil regeringen arbejde for at indarbejde kulturerhvervet i regeringens almindelige erhvervspolitik. Kulturerhvervet skal udvikle sig til en naturlig del af er-

hvervspolitikken og respekteres og behandles på linje med de andre erhverv, og derfor vil regeringen indarbejde det videre arbejde mellem kultur og erhverv som en fast del af erhvervsstrategien dk21. Jeg kan i øvrigt meddele, at kulturministeren er blevet en del af regeringens dk21-udvalg som en af de ministre, der også har erhvervspolitik på dagsordenen, og sammen vil vi følge udviklingen for kulturerhvervet og hvert år give en status for arbejdet med kultur og erhverv i erhvervsstrategien.

Må jeg slutte af med at sige, at det, der er så fantastisk spændende i denne kombination, jo netop er forskelligheden: at det er i rummet af forskellighed, det unikke skal skabes. Derfor er den frygt og bekymring for, at kulturen skulle blive kommercialiseret, eller at erhvervslivet skulle begynde at ligne noget andet end egentligt erhverv, og som jeg har mødt nogle af de steder, hvor jeg har haft diskussioner, helt forkert.

Jeg vil sige, at hvis de to forskellige, men hver især vigtige, samfunds faktorer begyndte at ligne hinanden, var vores arbejde mislykkedes. Det er i rummet af forskellighed, det unikke skabes. Derfor skal vi fortsat understøtte kulturen, som vi har gjort hidtil, og derfor er der ikke fra regeringens side nogen signaler om, at vi skal kommercialisere kulturen. Vi skal tværtimod skabe det unikke ved at lade de to forskellige faktorer og forskelligheden mødes og i rummet af forskellighed skabe det unikke.

Jeg håber, at det arbejde, vi har sat i gang, vil få en bred støtte og tilslutning i Folketinget, og jeg lover på regeringens, kulturministerens og egne vegne, at vi i et samspil med Folketinget vil gøre det, vi kan for at følge op på de spændende muligheder, der ligger med afsæt i den kultur- og erhvervspolitiske redegørelse.

Forhandling

Ole Sohn (SF):

Jeg takker ministeren for udmeldingerne om de konkrete initiativer, som er sat i gang, og som regeringen har bebudet. Ikke mindst er jeg glad for ministerens afsluttende bemærkninger, som netop understreger de selvstændige roller, kultur og erhverv spiller hver for sig, men at vi også skal udnytte det potentiale, som ligger i samspillet.

Hvis kulturpolitikken bliver underlagt erhvervspolitikken, vil det skade kulturen og på længere sigt heller ikke gavne erhvervspolitik-

ken. Hvis kulturpolitikken derimod sikrer de professionelle vækslag og bredden i produktionen af kunst og kultur, vil det på lang sigt gavne erhvervspolitikken. Det er netop dét, jeg mener er vigtigt at få slået fast, og jeg er både glad for, at ministeren har sagt det, og at det også fremgår af redegørelsen.

Jeg mener, vi skal se det på den måde, at kulturpolitikken skal fokusere på de professionelle vækslag i kulturen, ligesom man kan sige, at forskningspolitikken skal sikre den grundforskning, som markedet ikke er parat til at finansiere. På samme måde er det også inden for kulturområdet. Dansk produktion af kunst og kultur har i mange sammenhænge en høj og international standard, og derfor er det vigtigt, at vi som samfund er med til at stimulere vækstagene. Mangfoldigheden vil derimod blive reduceret, hvis samfundet via kulturpolitikken blot understøtter den erhvervspolitiske tænkning.

Når det er sagt, vil jeg også understrege betydningen af, at vi udvikler det erhvervspotentiale, som ligger i kulturerhvervene. Virkeligheden er jo, at kunstnere og primært kulturproducenter faktisk leverer indholdet af et erhverv, der i dag beskæftiger 7 pct. af alle ansatte i den private sektor eller, som ministeren var inde på, 60.000 ansatte, tror jeg det var. Det er et potentiale og et erhverv, som er i stærk opkomst, og det er jo netop her, Danmark har en af sine forcer, en af sine styrker. Derfor er det netop her, jeg mener, det er vigtigt at holde fast og fortsætte udviklingen.

Lad mig prøve at tage et par eksempler: Hvad er det, vi har lavet inden for filmens område? Jo, vi har jo bl.a. tidligere satset på at udvikle Film-skolen, hvor man uddanner de kreative talenter, både instruktører, producenter og klippere. I forlængelse heraf har vi lavet en flerårig aftale om udviklingen i dansk film, så vi understøtter dansk film – ikke bare det, der bliver kommercielle succeser, men også eksperimenterne. Jeg er ikke sikker på, der var mange, der forestillede sig, dengang de gale instruktører lavede dogmeprincipperne, at de skulle blive en sådan international succes, men det gjorde de jo.

Jeg mener derfor, vi har alle muligheder for at udvikle samspillet mellem kultur og erhverv, og jeg håber, vi kan lave noget svarende til det, vi har gjort med filmen, inden for musikkens område. Jeg tror, det vil lykkes, og jeg skal på vegne af SF, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at der ligger et stort erhvervspotentiale for vækst og beskæftigelse i et veludviklet og mangfoldigt kulturliv, ønsker Folketinget at understrege vigtigheden af at sikre den frie og uafhængige kunst som en forudsætning for videreudviklingen af dette samspil.

Folketinget tilslutter sig intentionerne i den kultur- og erhvervspolitiske redegørelse om at udvikle kulturerhvervenes udviklingsmuligheder i hele landet, samt at et tættere samspil mellem kultur og erhverv ikke må føre til en mindskelse af den offentlige støtte til den frie kunst eller til at kommercialisere den frie kunst.

På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til

- at fortsætte arbejdet med at følge op på initiativerne i den kultur- og erhvervspolitiske redegørelse,
- at indarbejde samspillet mellem kultur og erhverv i den erhvervspolitiske strategi dk21,
- at arbejde for, at også andre dele af landet kan etablere kulturelle iværksætermiljøer som det, der etableres på Holmen,
- at undersøge muligheden for at skabe et marked for risikovillig kapital for musikerhvervet på linje med de muligheder filmerhvervet får gennem VækstFondens arbejde for at etablere en filminvesteringsfond,
- at etablere en musikproducentuddannelse,
- at skabe rammer for og bistå regioner med at udarbejde konkrete forslag til regionale filmfonde og
- at forslaget om at skabe partnerskaber mellem kulturliv og erhvervsliv – de såkaldte kulturkontrakter – iværksættes med sigte på at styrke regionernes udvikling.

Regeringen opfordres til at give en årlig status på opfølgningen af den kultur- og erhvervspolitiske redegørelse i sin årlige redegørelse om dk21.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 122).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår til trods for dets længde herefter i forhandlingen.

Sonja Mikkelsen (S):

Ja, man får næsten lyst til at sige: Hvad hjertet er fuldt af ...

For et halvt år siden gav regeringen en ganske spændende redegørelse med titlen »Danmarks kreative potentiale« som en interessant opfølgning på regeringens erhvervsstrategi dk21.

Udvikling og vækst kan ikke bare måles i, hvor mange kvadratmeter bolig der er til rådighed pr. person, eller hvor mange biler, tv og computere vi har. Det skal i høj grad måles i forhold til, hvor godt vi har det, hvor godt vi har det med hinanden og omsorgen for de svageste stillede, men også i forhold til, hvor kreativt og udforskende vi udfolder os her i landet.

Evnen til at være kreativ er uhyre vigtig, når vi skal finde løsninger for fremtiden, uanset om det er i vort eget liv, om det er i opgaver, som vi løser i fællesskab, om det er i uddannelse eller omsorg, eller om det er i bidrag til en dynamisk og konkurrencedygtig udvikling i de private virksomheder.

Kunsten og kulturen, de mange direkte udøvende eller bidragende på anden måde, er med til at sikre dynamik og spændstighed vort samfund. Kunsten og kulturen er således en af forudsætningerne for, at vi kan fastholde vort velværdssamfund, og samtidig er kunstnerisk og kulturel produktion basis for kommercielle forretninger, uden at det af den grund går ud over den frie kunstneriske udfoldelse.

Det er tankevækkende, at det, der samlet kan betegnes som kultursektoren, har en omsætning i størrelsesordenen 75 mia. kr. Når vi taler om eksport, tænker vi jo normalt på vindmøller, transport og grise, men her skal man lægge mærke til, at kultursektoren afsætter for 15 mia. kr. til udlandet, og det svarer faktisk til tre fjerdedele af den årlige danske svineeksport. Der er også mange beskæftigede i branchen, nemlig 60.000 i 14.000 virksomheder.

I kunsten og kulturen bruges de nye teknologier til at få de udtryk frem, som musikerne, filmmagerne, billedkunstnerne og forfatterne ønsker sig, og ofte vil de nye muligheder inden for IT udfolde sig i nye kombinationer og dermed bidrage til forskning og udvikling på deres egen måde – noget der i øvrigt er stigende interesse for i erhvervslivet. I dag er det heller ikke usædvanligt at se konkrete samarbejder mellem kunstnere og virksomheder, f.eks. som bidrag til personalepolitikken, netop fordi virksomhederne generelt i dag har behov for at stimulere den kreative ånd blandt medarbejderne, samtidig med at det bidrager til et godt arbejdsklima. Det skal der jo være i virksomhederne i fremtiden,

hvis de skal kunne tiltrække den relevante arbejdskraft.

For Socialdemokratiet er sammenkædning af kultur- og erhvervs politik på ingen måde en erstatning for kulturpolitikken. Det skal understreges tydeligt og klart, at den frie kunstneriske udfoldelse skal sikres gode vilkår, også i fremtiden; det må ikke på nogen måde anfægtes. Men med de mange beskæftigede i kultursektoren og den store økonomiske aktivitet har denne spændende sektor også behov for at have adgang til andre kompetencer og erhvervspolitiske instrumenter som supplement til det kunstneriske, på samme måde som andre virksomheder har. Det gælder f.eks. adgang til finansiering, også eksportfinansiering, adgang til undervisning i at starte og drive virksomhed, adgang til Udenrigsministeriets eksportbistand osv., så sektoren får de samme erhvervspolitiske instrumenter til rådighed, som andre danske virksomheder har.

Her et halvt år efter afgivelsen af redegørelsen er flere af initiativerne på vej ud over scenekanten, og det er jo ganske spændende. Kreativitet i befolkningen eksisterer ingenlunde kun i enkelte af landets regioner, og det er vigtigt, at regeringen er åben over for, at de enkelte initiativer kan gå igen flere steder, styret af de regionale behov, og at andre initiativer, der er tænkt landsdækkende, også virkelig bliver dækkende for hele landet. Det lægger Socialdemokratiet vægt på generelt i sin erhvervs politik, og i den sammenhæng er arbejdet med at skabe rammer for og bistå regioner med at udarbejde konkrete forslag til regionale filmfonde og flere iværksættermiljøer i stil med det, der er taget initiativ til på Holmen, jo også ganske spændende.

Socialdemokratiet kan altså tilslutte sig intentionerne i den kultur- og erhvervs politiske redegørelse om at udvikle kulturerhvervenes udviklingsmuligheder i hele landet, igen med en understregning af, at det ikke må føre til mindre offentlig støtte til den frie kunst eller til at kommercialisere den frie kunst. Socialdemokratiet vil nøje følge med i, at regeringen holder tempoet i gennemførelsen af initiativerne, og Socialdemokratiet kan, som det fremgår, støtte det fremsatte forslag til vedtagelse.

Ester Larsen (V):

I november udsendte regeringen som allerede nævnt en kultur- og erhvervs politisk redegørelse, som indeholder mange gode takter. Hermed søgte regeringen at komme på omgangshøjde med en række andre europæiske lande, som al-

lerede har indset, at der er et stort potentiale i de kulturelle erhverv, og derfor har sat fokus på at optimere samspillet mellem kultur og erhvervsliv. Det er godt, at regeringen er nået til den erkendelse.

Venstre har længe betragtet kultur som et interessant væksterhverv, der skaber arbejdspladser, eksport og innovation. At kultur er blevet en global vækstsektor, illustreres bl.a. af, at USA's største eksportvare i dag er kulturprodukter. Der er et stigende kulturforbrug. Efterspørgslen efter film, video, musik, bøger, magasiner, tv, radio og allehånde oplevelsesprodukter stiger støt, og den eksplosive teknologiske udvikling peger mod, at den kreative indholdsproduktion, altså tekst, lyd, billeder, design m.m., vil være et umådelig lukrativt vækstområde fremover.

Men skal samspillet mellem kultur og erhvervsliv styrkes, er det på høje tid at få nedbrudt, hvad der måtte være tilbage af myter om, at erhvervsliv og kunst helst skal fungere skarpt adskilt. Hos nogle trives den fundamentalistiske forestilling, at kunst og kommerzialisme er to helt uforenelige størrelser, og ofte bliver det kombineret med en ideologisk berøringsangst over for det kapitalistiske erhvervsliv. Men det er heldigvis opfattelser, der står over for et opbrud.

Det er vigtigt at slå fast, at et optimalt samspil mellem kunst og erhvervsliv er en ekstra mulighed for kunstnere, og at målet ikke er en generel kommercialisering af den frie og uafhængige kunst. Regeringen har peget på en række indsatsmuligheder, som kan være lovende, men det kan ikke understreges nok, og det må ikke overses, at samfundets helt fundamentale bidrag til vækst i de kulturelle potentialer er alsidige og seriøse, kunstneriske uddannelser. Talentmassen skal udvikles og stimuleres gennem uddannelser på et højt kvalitetsniveau.

Når dansk film står så stærkt i disse år, så ligger en del af forklaringen på succesen i den filmuddannelse, der tilbydes. På den baggrund er det helt uforståeligt, at kulturministeren konsekvent nedprioriterer de kunstneriske uddannelser for at pleje andre interesser. Filmskolen og konservatorierne får således aktuelt en umådelig hårdhændet økonomisk behandling, og ser man på de kreative uddannelsers økonomi, er det svært at se en afspejling af et ønske om vækst i kulturerhvervene.

Et andet væsentligt bidrag til kunsten er økonomisk støtte til nyuddannede kunstnere, så de efter endt uddannelse kan få lejlighed til at af-

prøve talentet. Vi har her med et stort flertal skabt en lovmæssig mulighed for igangsætningsstipendier, men ministeren har saboteret ordningen ved at fjerne væsentlige dele af finansieringen for at kunne danne endnu et råd i den lange række af organer, der klumper sammen på kulturområdet.

Danmark står over for en begivenhed, der mere end noget andet kan tjene til at forbinde erhverv og kultur. H.C. Andersens 200-års-dag er en global kulturel begivenhed, som kunne være af uovertruffen kulturel, erhvervsmæssig og turistmæssig værdi, hvis regeringen blot kendte sin besøgstid og signalerede sin fulde opbakning. Men sådan forholder det sig desværre ikke. Det er helt skandaløst, at det statslige tilskud lader vente på sig. Udlandet efterspørger aktiviteter, sponsorer står afventende i kulissen, men så længe regeringen ikke klart signalerer, at den bakker op, risikerer vi at tabe en enestående mulighed totalt på gulvet. Her er indholdsstof af verdensformat med uanede muligheder for markedsføring af Danmark, af dansk kultur og erhvervsliv.

H.C. Andersen er verdens mest udbredte og folkekære forfatter, og indtil videre har regeringen stillet et beløb til rådighed til koordinering af alle aktiviteter, der end ikke rækker til aflønning af en sekretær. Her er afstanden mellem virkelighed og visioner af astronomisk karakter.

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis takke forslagsstillerne fra SF for, at vi får denne her forespørgselsdebat, ikke mindst fordi vi i Det Konservative Folkeparti har arbejdet med de her problemer igennem mange år. SF har været svære at slæbe til truget, har altid haft en meget jomfruelig holdning til hele diskussionen om kommercialisering af kulturen, selv om det er det, der har været med til at skubbe os. Kulturen bagved har skabt nogle dynamiske effekter.

Så vi er glade for, at man er nået til den erkendelse også fra regeringen side, da man fremlagde redegørelsen for et halvt års tid siden. Bedre sent end aldrig. Vi synes, at det er en god og gennemarbejdet rapport, som jo danner udgangspunkt for den drøftelse, vi har i dag. Det er et godt redskab til at etablere en bredere kontakt mellem kultur og erhvervsliv.

Jeg vil dog godt lige indspærke her i indledningen, at vi finder det mærkværdigt, at idrætten, som jo er en meget, meget stor del af Kulturministeriets ressortområde, ikke er nævnt med

et eneste ord i redegørelsen. Det synes vi er tankevækkende.

Når det er sagt, må jeg sige, at der for mig at se slet ikke hersker nogen tvivl om, at et samarbejde mellem erhverv og kultur vil være til gavn for alle parter. De fleste kan umiddelbart se fordelene for kulturen via opnåelse af praktiske erfaringer inden for eksempelvis markedsføring og så selvfølgelig finansiering af kulturprojekterne, mens skeptikerne sætter spørgsmålstegn ved, hvad kulturen kan bibringe erhvervslivet.

Men sagen er jo, at i den globale verden, vi lever i, bliver der med overgangen til vidensamfundet sat fokus på de værdier, som kulturen har: innovationen, selvstændigheden, kreativiteten i stedet for hele tiden at fokusere på at være faglig og effektiv.

Samtidig medfører udviklingen i vores samfund jo et behov for livslang læring og sætter dermed læring, forandring og sociale kompetencer i højsædet, alt sammen kompetencer og kvaliteter, som jo kan opdyrkes og stimuleres af kulturen, som bliver ved med at udfordre os som mennesker.

Visse steder i det etablerede kulturliv og på venstrefløjen her i Folketinget er der frygt for, at man med udgangspunkt i redegørelsen vil ofre den gode kultur på markedsøkonomiens alter. Kommercialisering er således blevet et fyord, der ikke har relation til kulturen. Men sagen er jo – og det er henvendt til venstrefløjen her i Tinget – at kommercialisering ikke er enden for kulturen; det er tværtimod en god mulighed for at udnytte potentialet fuldt ud og dermed skabe øgede midler til det danske kulturliv.

Fra konservativ side er vi stærke tilhængere af en øget kommercialisering af kulturen for kulturens egen skyld og for at tilvejebringe flere midler, end hvad den statslige støtte nødvendigvis må begrænse sig til. Det gode ved den her redegørelse er jo netop, at regeringen for første gang for alvor tør tage ordet kommercialisering i sin mund og dermed åbne op for de muligheder, det kan bringe.

Regeringens idékatalog indeholder mange spændende elementer, som vi fra konservativ side er ganske tilfreds med, hvis forslagene og dermed de mange undersøgelser vel at mærke ender ud i en række konkrete tiltag for både kultur- og erhvervsliv.

Der er dog to konkrete punkter, som vi bliver nødt til at forholde os til, og det er undersøgelsen vedrørende etablering af regionale filmfonde i Danmark og billedportalen Artnet.

Vi er glade for, at regeringen vil se nærmere på – som vi også hørte ministeren tale om det før – muligheden for at etablere regionale filmfonde til gavn for den danske filmindustri. Men jeg er nødt til at understrege, at det er vigtigt, at vi får sat fart på denne proces.

Alene i år må vi se på, at filminstruktører som Lars von Trier og senest Thomas Vinterberg – Thomas Vinterberg, der blev nævnt heroppefra af ministeren før som et projekt, man gav ekstraordinær støtte til – henlægger størstedelen af produktionen af dansk film til Sverige, hvor den regionale filmfond lokker med meget store støttemuligheder. Dermed ender de danske filmkroener i Sverige, hvor de går til arbejdskraft, forplejning osv. i stedet for at skabe en tilsvarende vækst i Danmark og skabe fokus og identitet omkring vores filmindustri i Danmark.

Derfor kan jeg kun opfordre regeringen til at arbejde hurtigt og konstruktivt med denne sag, så vi formår at drage nytte af de gode tider for dansk film og få etableret en god grund for videreudvikling af det danske filmmiljø.

Hvad angår intentionerne om at opbygge billedportalen Artnet, er der tale om et projekt, hvor Kulturministeriet ser stort på, at der allerede er etableret tilsvarende initiativer i privat regi. Jeg må tilstå, at jeg er meget forundret over Kulturministeriets insisteren på at bibeholde dette initiativ. Det er dybt urimeligt over for de nyetablerede virksomheder inden for IT-branchen – jf. erhvervsministerens deltagelse i et seminar her i weekenden – at de skal have benene slået væk under sig, fordi man fra Kulturministeriets side medvirker til etablering af konkurrence med offentlig støtte.

Men hvis vi ser bort fra problematikken omkring billedportalen, finder vi fra konservativ side, at der er tale om en række spændende visioner og initiativer, som vi ser frem til at føre ud i livet.

Jeg vil gerne på vegne af Det Konservative Folkeparti, Venstre og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Der har længe manglet en erkendelse af de positive konsekvenser af kommercialiseringen af kulturen. Derfor finder Folketinget, at det er positivt, at regeringen er nået til den erkendelse med den kultur- og erhvervspolitiske redegørel-

se. Folketinget tager derfor den kultur- og erhvervspolitiske redegørelse til efterretning.

Folketinget vil særskilt tage stilling til de konkrete forslag, der nævnes i redegørelsen.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 123).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det Konservative Folkepartis ordfører skal i al fald have ros for at have lavet et forslag til vedtagelse, der er kortere. Men det er desværre ikke mere præcist.

Vi er jo sådan set inde ved kernen af problemstillingen, som er, at De Konservative med støtte af Venstre og Dansk Folkeparti fokuserer på commercialiseringen.

Det er jo sådan set her, det er meget afgørende at få frem, hvad Det Konservative Folkeparti ønsker. Om man ikke har den opfattelse, at forudsætningen for, at man kan udnytte det erhvervspolitiske potentiale i kulturerhvervene netop er, at man har en fri og uafhængig kunst.

Det er klart, at kan der tjenes penge på kultur-erhvervene, kommer der også penge ind til samfundet, som kan understøtte kulturpolitikken.

Men det er et utrolig væsentligt signal at få sendt, at vi ikke ønsker, at kulturpolitikken skal commercialiseres, men at den stadig væk skal være fri og uafhængig, og at der på toppen af det kan udspringe en styrkelse af det kulturelle erhverv. Det er den kobling, der er utrolig væsentlig at få slået fast, og det synes jeg bestemt ikke er tilfældet i det forslag til vedtagelse her.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg er ikke helt enig med hr. Ole Sohn. Jeg synes ikke, at det forslag, vi har set, er upræcist; jeg synes, det er totalt fatalt, at man taler om commercialisering af kulturlivet.

Det viser efter mine begreber, at den konservative ordfører ikke har forstået, hvad det i virkeligheden er, dette initiativ går ud på.

Det går netop ikke ud på at commercialisere kulturlivet. Det drejer sig om at skabe frugtbar vekselvirkning med fuld og kompromisløs respekt for kunstens frihed; det er, hvad det drejer sig om, ikke om commercialisering af kulturlivet.

Jeg kan næsten ikke se, hvordan man stærkere kan udtrykke den forskel, der er på mit syn og De Konservatives syn.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg skal så ikke fortsætte i den boldgade, for nu er spørgsmålene stillet på det område, men i stedet rette spørgsmålet til Venstre, De Konservative og Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse her.

Der er jo gået et halvt år, siden vi fik redegørelsen fra regeringen. Der er ganske konkrete forslag i redegørelsen. Og alligevel kommer man her med et forslag til en vedtagelse, hvor man godt nok tager udgangspunkt i, at man har erkendt, at der er brug for at gøre nogle ting, men hvor er handlingen?

Man vil altså tage stilling fra sag til sag, men hvornår vil man tage stilling? Man har muligheden i dag for at give tilsagn om at medvirke ved at stemme for det forslag til vedtagelse, som er fremsat af hr. Ole Sohn på vegne af en række partier.

Der er sagt fra, kan jeg forstå, i hvert fald fra konservativt hold, med hensyn til ét forslag, men hvad med de øvrige meget perspektivrige initiativer? Der lå ikke nogen tilsagn.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil gerne sige til fru Sonja Mikkelsen, at jeg synes, vi skal tage historien med. Hvis der er nogen partier, der har presset på for den redegørelse, der er blevet lavet, så er det de borgerlige partier. Så der er ikke opstået nogen erkendelse af, at der er et problem, eller at der er nogle ting, der skal løses. Det er sådan set de borgerlige partier, der har presset på for denne her redegørelse.

Når vi taler commercialisering, er det jo ikke overraskende, at Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre har en forskelligrettet opfattelse af ordet. Jeg opfatter ikke commercialisering som et negativt ladet ord, når man taler kultur.

For Det Konservative Folkeparti, vil jeg da ikke lægge skjul på, opfatter kulturen som uafhængig af kommercielle interesser og af statslige, politiske interesser. Kultur er noget, som skal give os nogle oplevelser, nogle udfordringer, som ikke er bundet af, at man er knyttet til specielle interesser.

Men det, som kommercialiseringen af kulturen kan være med til, er at give det sidste spark, det sidste incitament og de sidste ressourcer til, at man kan lave de spændende ting.

Redegørelsen lægger jo netop op til, at man skal kommercialisere kulturen ved, at man laver nogle synergier, nogle samarbejdsformer mellem erhvervslivet og kulturen. Det er vi sådan set ret begejstrede for.

Vi vil ikke røre ved selve essensen i, at kulturen skal være uafhængig, men vi har ikke den berøringsangst – og det troede jeg egentlig heller ikke Det Radikale Venstre havde – som jeg selvfølgelig har en forståelse for at man i SF har over for, at erhvervslivet går ind og er med til at sørge for, at kulturlivet får nogle flere ressourcer.

Siden Arilds tid har man jo oplevet, at mæcener har givet penge til, at man kunne sidde oppe på høløftet og male sine malerier. Nu bliver det jo systematiseret og organiseret i en grad, som vi kun kan være tilfredse med, for det giver det ekstra flødeskum til de kunstnere, vi har i Danmark i dag. Og det rører overhovedet ikke, vil jeg godt gentage, ved den uafhængighed og den kvalitet, der er ved den form for kulturliv, vi har i Danmark i dag.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg må jo sige til den konservative ordfører, at ét er erkendelse, noget andet er jo altså at lade erkendelsen følge op af handling. Uden det flytter det sig jo ikke så meget.

Så jeg vil gerne spørge om, hvornår man fra konservativt hold vil se sig i stand til at tage stilling til de 13 forslag om opfølgning og konkret handling, der ligger i redegørelsen. Det ene, kan jeg forstå, ønsker man ikke at medvirke til, men så er der trods alt 12 forslag tilbage.

Lad os få De Konservatives melding på, hvordan man stiller sig til de forslag, så vi kan høre, om der er reel vilje til også at lade handling følge erkendelse.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

For mig er det altså totalt uklart, hvad hr. Brian Mikkelsen egentlig mener, for hvad betyder kommercialisering af kunsten eller kulturen? Hvad betyder det helt præcist?

Det betyder vel, at det skal kunne betale sig? Eller hvad betyder det ellers? Og hvis det betyder, at det skal kunne betale sig at producere noget kunst eller kultur, hvordan kan den så være

uafhængig? Så er den vel lige præcis afhængig af, at den kan betale sig? Eller hvordan?

Jeg forstår det simpelt hen ikke. Kan hr. Brian Mikkelsen ikke prøve at forklare: Hvad betyder det, at kunsten skal kommercialiseres?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har meget forståelse for, at Det Konservative Folkepartis ordfører sådan hænger fast i dogmerne, men når man nu gentagne gange har antydnet SF's berøringsangst for erhvervslivet, vil jeg blot gøre opmærksom på, at det faktisk var CD og SF, der i fællesskab bad regeringen om at lave en flerårig aftale for dansk film, sådan at der blev ro, og sådan at man kunne udvikle produktionen og dermed erhvervspotentialet. Og jeg er glad for, at Det Konservative Folkeparti støttede aftalen, da der var et flertal for den.

Det var sådan set SF, der stillede forslag ved sidste års finanslov om, at der skulle laves en filmudviklingsfond via VækstFonden, og jeg har også allerede her understreget – og det ligger i øvrigt også i det fælles vedtagelsesforslag – at vi skal prøve at lave noget tilsvarende for musikken.

Så det er sådan set ikke et spørgsmål om, at SF har berøringsangst i forhold til at udvikle kulturhervene, men vi mener bare, at det helt fundamentale er, at kunsten og kulturen skal være uafhængig, og at det er ud af det, der skal vokse et potentiale, der kan udnyttes erhvervs-politisk. Hvis man kommercialiserer den, vil man altid komme i en situation, hvor kunsten og kulturen skal løbe efter erhvervslivet, og det bliver den fattigere af.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil sige til fru Sonja Mikkelsen, at jeg gerne roser det, der skal roses, og jeg synes sådan set, det er en glimrende redegørelse, kulturministeren og erhvervsministeren er kommet med. For mit eget partis vedkommende er der sådan set tilslutning til 99 pct. af de forslag, der er i redegørelsen. Det gav jeg også udtryk for i min tale. Jeg kan godt komme med andre superlativer: Det er et godt arbejde, det er et nødvendigt arbejde, og vi vil, når de konkrete initiativer bliver præsenteret, støtte langt, langt de fleste, med den ene undtagelse, som hedder Artnet, og så skubbe lidt bagpå med de regionale filmfonde.

Så der er sådan set ikke nogen uoverensstemmelse mellem redegørelsen og vores holdning. Det synes jeg blot jeg vil præcisere, før vi kommer ud i alt for mange misforståelser.

Det er jo svært at diskutere kommercialisering med hr. Søren Søndergaard. Det er jo et ord, der ikke indgår i ordbogen for det parti, hr. Søren Søndergaard repræsenterer, men kommercialisering opfatter jeg som et positivt og konstruktivt ord, forstået på den måde, at man også kan markedsføre kulturen, så man får nogle flere indtægter fra f.eks. det private erhvervsliv, så man laver nogle samarbejdsformer, som vil være til gavn for kulturen. Så det opfatter jeg sådan set kun positivt; jeg opfatter det ikke som den store invasion af private interesser i kulturen. Jeg kan berolige hr. Søren Søndergaard med, at det heller ikke bliver tilfældet, hvis der eventuelt kommer en borgerlig regering efter et eller andet valg.

Til hr. Ole Sohn: Vi kan jo altid diskutere og tage æren for, hvem der har skaffet penge til filmen og alle mulige andre ting. Jeg vil blot konstatere, at Det Konservative Folkeparti og Venstre sådan set er forligspartier på den sag og bakkede meget op om, at vi fik lavet en fornuftig aftale omkring filmen. Så kan man jo altid verbalt tage æren for både det ene og det andet. Jeg synes nu også, det er en glimrende aftale, der er lavet på filmsiden.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hr. Brian Mikkelsen har ret i, at der nok kommer en borgerlig regering efter et eller andet valg. Så er der i hvert fald ikke sagt for meget.

Jeg tror, at hr. Brian Mikkelsen og jeg er meget enige, men jeg vil bare lige være sikker på, at vi er det, for man ved jo aldrig, hvad hr. Brian Mikkelsen kan rode sig ind i, hvis andre partier skal indblandes i den der regering, der kommer efter et eller andet valg.

Det betyder ikke, at Det Konservative Folkeparti mener, at man skal erstatte kulturstøtte med »ud at jage penge«? Det er et supplement til den offentlige støtte? Jeg er helt hundrede procent enig i, at det er et godt supplement, at der er mange muligheder, og at de skal udnyttes. Det skal jeg vende tilbage til i min ordførertale. Men bare lige for at være helt sikker: Det betyder ikke, at man så skal sige: Ha ha, nu har vi altså fået en eller anden fond eller en eller anden virksomhed til at betale sådan og sådan, og så kan vi godt lige skære ned i beløbet på finanslo-

ven? Det er ikke sådan, hverken hr. Brian Mikkelsen eller jeg tænker, vel?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Som en del af det siamesiske tvillingepar kan jeg bekræfte hr. Peter Duetofts udsagn.

Vi har ingen problemer med de bevillinger, der er til kulturområdet i dag – på nogle områder prøver vi at presse på for øgede bevillinger, og på andre områder vil vi prioritere anderledes – for kulturpengene er godt brugt i dagens Danmark. Jeg repræsenterer et parti, som om noget har været med til at lave den ene kulturaftale efter den anden netop for at skubbe dansk kulturliv fremad.

Det her er et supplement, og det er en mulighed for, at man også kan gå ud og sælge dansk kultur i udlandet. Der findes vel ikke nogen bedre synlige flagposter, end når danske film sælger rundt omkring i verden, eller når dansk billedkunst, danske malerier, dansk litteratur bliver oversat, og vi kan være stolte af den måde, vi viser os på og sælger vores land på. Så: Jo, det er et supplement, og det er flødeskummet oveni for kunstnerne og kulturen.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg har et enkelt spørgsmål til Brian Mikkelsen, og det er ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Brian Mikkelsen.

Ester Larsen (V):

... om ikke hr. Brian Mikkelsen er enig i, at det forslag, som bl.a. ligger i redegørelsen, nemlig at man gerne vil arbejde for at få en musikproducentuddannelse, er udtryk for et ønske om at kommercialisere musikken, et ønske om at styrke udbredelsen og eksporten af dansk musik.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Der er altså noget, jeg ikke helt forstår, men det kan være, hr. Brian Mikkelsen kan opklare mysteriet.

Jeg kunne forstå, at man sådan set i hvert fald for 99 pct.s vedkommende fra Det Konservative Folkepartis side var enig i de forslag, der er fremført fra regeringens side i redegørelsen. Jeg kunne også forstå – sådan udlagde jeg svaret; det kan være hr. Peter Duetoft kan komme det

nærmere – at man ikke hos De Konservative har den opfattelse, at det, at man bliver dygtigere til at bruge sin kunst kommercielt, skal erstatte de offentlige midler, der er til at støtte den frie kunst. Sådan forstod jeg det.

Hvad er det så, der gør, at Det Konservative Folkeparti ikke kan stemme for det af et flertal fremsatte forslag til vedtagelse? Er det et udtryk for, at De Konservative er kommet i dårligt selskab i den her sag, eller hvad er det?

Jeg har meget svært ved at forstå, at man ikke har mulighed for at give et tilsagn om at medvirke positivt til de initiativer, som er nævnt i det forslag til vedtagelse, som de fire partier har fremsat.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg er enig i fru Ester Larsens kommentar.

Med hensyn til fru Sonja Mikkelsen, så siger hr. Mikkelsen heroppefra, at jeg har grund til at være indigneret og vel også en smule skuffet og sur over de udtalelser, der kommer. Jeg vil godt sige, at om noget parti har Det Konservative Folkeparti vel været forkæmper for, at der kom nogle fornuftige kulturbevillinger, og at der også blev diskuteret kvalitet. Derfor er det, ja, underligt, at man fra en socialdemokratisk ordfører skal høre de her ting heroppefra. Men lad det være; lad det være.

Der er ingen som helst grund til bekymring fra Socialdemokratiets side; det kan godt være, der er det fra Enhedslistens side, men fra Socialdemokratiets side med hensyn til vores kulturpolitik er der ingen som helst grund til bekymring.

Arsagen til, at vi ikke kan stemme for det fremsatte forslag til vedtagelse, er, at vi ikke vil bindes op på de, er det otte punkter, der er, eller sådan noget i den stil. Vi vil gerne tage stilling fra sag til sag, og jeg kan da godt røbe heroppefra, at vi ikke stemmer imod det; vi stemmer blankt ud fra betragtningen, at der er mange gode ideer i det, og hvis vi tog dem enkeltvis og fik uddybet dem lidt, kunne det sagtens være, at Det Konservative Folkeparti kunne stemme for alle punkterne – sagtens.

Men det er jo sådan lidt uparlamentarisk at sige, at man vedtager et sådant forslag til vedtagelse uden at konkretisere det noget mere. Det kan da også godt være, at vi, når man kommer frem til de konkrete enkeltheder, ender med at stemme ja til dem alle sammen – selvfølgelig.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nej, hr. Brian Mikkelsen, i Enhedslisten er vi ikke nervøse for den konservative holdning; vi synes bare, den er fuldstændig selvmodsigende.

Det ene øjeblik får vi at vide af hr. Brian Mikkelsen, at kommerialiseringen er et helt afgørende element i kunst- og kulturlivet, og det næste øjeblik får vi at vide, at det er flødeskummet. Men flødeskummet er vel ikke det helt afgørende. Det er vel brødet, der er det afgørende. Og vi har den klare opfattelse i Enhedslisten og heldigvis også blandt andre partier, at når det gælder brødet, er det afgørende, at det er uafhængigt af kommercielle interesser. Hr. Brian Mikkelsen beskæftiger sig kun med flødeskummet.

Vi er ikke bekymrede, men vi ser klart, hvad den konservative politik er.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Egil Møller som ordfører.

Egil Møller (DF):

Når man studerer Danmarks historie, kan man som et helt almindeligt menneske blive dybt imponeret over, hvad kulturen har frembragt af kunst gennem de mange generationer. Hvad der er forarbejdet ved åndens og håndens hjælp, er ganske overvældende.

I vor tid er der sket dette, at kulturen og erhvervslivet har nærmet sig hinanden. Hvis vi ser over Atlanten til USA, har det vist sig, at underholdning og kultur er USA's største eksportsektor. Man må nok erkende, at nogle af kunstens og kulturens egenskaber i form af idérigdom, kreativitet og historier er på vej til at blive dette århundredes vigtigste konkurrenceparametre.

Her i landet har vi flere eksempler på, at kulturlivet og erhvervslivet arbejder sammen i nye fællesskaber. Af eksempler kan jeg nævne B&O, Novo Nordisk og IT-firmaet Oracle, som hver for sig har benyttet sig af kulturinspiration og -samarbejde.

Kulturen er blevet et meget vigtigt redskab både nationalt og regionalt i konkurrencen om at tiltrække investeringer og turister. Derfor er det vigtigt, at kultur- og erhvervspolitikken bliver koordineret i endnu højere grad i fremtiden.

Sidste år anvendte staten, amterne og kommunerne tilsammen 3,5 mia. kr. til museer, film, teater, musik og alment kulturelle formål. Når vi ser nærmere på finansieringen af dette beløb, blev 53 pct. afholdt af statskassen, mens kom-

munerne og amterne afholdt henholdsvis 36 pct. og 11 pct. af de samlede udgifter.

Et af formålene med disse udgifter er groft sagt at give borgerne oplevelser og glæde i hverdagen. Det kan være lidt bekymrende, når man er vidne til, at programfladen en tilfældig tv-lørdag indeholder 95 pct. programmer af amerikansk oprindelse. Vi må som danskere have mod, styrke og selvtillid til at dæmme op for denne stadig større eksport og indflydelse fra især den engelsksprogede verden på danskernes hverdag.

Vi skal yde en stor indsats for at bevare vort modersmål. Det er især ungdommen, IT-verden og til en vis grad medierne, som gør det til en dyd at anvende engelske ord som erstatning for danske.

Uanset at vi befinder os i en verden, som på mange måder kommer stadig nærmere, er vi i Dansk Folkeparti klar over, at vi skal gøre en kæmpe indsats for at bevare vores danske identitet. Dermed er ikke sagt, at vi skal udelukke os fra verdenssamfundet, men vi skal som danskere med vore evner virke for, at dansk kultur også bliver en naturlig og vigtig handelsvare.

I Dansk Folkeparti ønsker vi, at der i Søren Kierkegaards fædreland skal værnes om og gives tilskud til den danske kultur og kulturarv. Det skylder vi os selv og vore efterkommere.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Når vi ser bort fra tips- og lottomidlerne, som jo er noget, som kommer ind via en privat omsætning, og kun ser på det tilskud eller de penge, som skatteyderne via statskassen betaler, så er vi nede omkring 1 pct. af statens husholdningsbudget, som bliver brugt til kulturen.

Og når vi nu kan se, hvor store mangemillion-kroners indtægter, dansk film og dansk musik tjener ind til samfundet, og hvad der bliver betalt af moms til bøger, plader osv., kan Dansk Folkeparti så ikke se et fantastisk potentiale, som kan være med til at skabe beskæftigelse og udvikle erhvervspolitikken, og som måske kunne få Dansk Folkeparti til at sige: Måske ville det være en rigtig god investering, hvis vi hævdede statens kulturbudget, fordi det har nogle positivt afledte effekter på erhvervspolitikken?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg ved ikke, om hr. Ole Sohn hørte godt nok efter min ordførertale. Der syntes jeg egentlig, at

jeg gjorde noget ud af at forklare, at det faktisk betyder meget, at vi også værner om kulturen og kunsten, og at det kan give mange arbejdspladser. Det er vi ikke i tvivl om i Dansk Folkeparti.

Så får jeg et direkte spørgsmål: Jamen er det så ikke en god idé, at man mindst anvender 1 pct. til kulturen og kunsten, fordi – påstås det – det kommer mangefold igen?

Jamen det kan vi jo ikke vide hundrede procent, for hvis det synspunkt er rigtigt, skal vi jo ikke kun give 1 pct., så skal vi give 99 pct. næsten. Altså vi må jo have sådan lidt erkendelse af, hvad hele statsbudgettet skal anvendes til.

Men i den udstrækning, kunsten og kulturen er med til at hive eksportindtægter hjem til forbedring af det danske velfærdssamfund, er det ganske fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det er jo et glædeligt sindelagsskifte, der er sket her. Når man tænker på de gode gamle dage, da man havde Fremskridtspartiet herinde, og tænker på en Poulsgaard eller en Rindal osv., så er det jo helt rart at høre Dansk Folkeparti stille sig op og sige, at man da godt nok også skal have noget støtte til kunsten.

Så den del af talen har jeg ikke nogen problemer med.

Men jeg har et problem med Dansk Folkepartis anden del af talen. Nu sluttede det lige med en sætning om, at vi ikke skal lukke os ude fra verden. Men de foregående to et halvt minut lød ellers stort set, som om vi skulle i gang med sprogrensning, så vi får alle udenlandske udtryk ud af det danske sprog, og vi skulle nærmest afbryde alle computere i bedste saudiarabiske stil, og vi skal censurere tv-kanalerne, så der ikke er for meget engelsksprog.

Undskyld jeg spørger Dansk Folkeparti: Hvordan i himlens navn vil man i et moderne kommunikationssamfund styre det? Den eneste mulighed er vel at stå ved de værdier, man selv har. Men tror Dansk Folkeparti, at man på nogen måde kan vende den indflydelse, der er fra udlandet på Danmark? Vi må vel være med i den konkurrence.

Dansk Folkeparti må vel kunne forstå, at vi ikke kan lukke os inde bag mure – hvad enten det er fysiske mure eller mediemæssige mure – og tro, at vi kan leve uden for den verden, der er ved at gå i gang i øjeblikket. Vi er udsat for den konkurrence.

Og jeg forstår simpelt hen ikke, at man kan tale på den måde, man taler. Det er da verdensfjernt.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Peter Duetoft forstår ikke, hvad det er, jeg siger. Det kan jeg nok ikke gøre noget ved. Men jeg har jo ikke sagt, at vi ikke skal anvende engelske udtryk. Jeg har ikke sagt, at vi skal lukke os ude fra verdenssamfundet. Selvfølgelig skal vi ikke det.

Men jeg synes godt, at man kan lære lidt af Frankrig. Og jeg tror, at det er Norge, som faktisk gør lidt af en dyd ud af at erstatte engelske navne med nationale navne. Det er også et led i bevarelsen af den danske sprogstamme. Jeg synes også, vi skylder vore efterkommere, at vi ikke skal komme i en situation, hvor det danske sprog ikke bliver talt længere.

Det er jo sådan, at der hvert eneste år forsvinder sprog globalt, fordi de bliver talt af for få mennesker.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Ja, der var jo engang, at tyskerne – det har vel været i 1950'erne eller sådan noget lignende – troede, at deres identitet lå i sproget, og derfor blev en telefon til en Fernsprecher. Sådan kan vi da også godt begynde på det i Danmark. Jeg synes, at det er lidt sølle, hvis det på den måde skal være det eneste, der bygger op til en danskhed.

Men jeg vil bare sige til Dansk Folkepartis ordfører: Jo, jeg forstod åbenbart udmærket godt, hvad der blev sagt, men jeg vil fastholde, at det er verdensfjernt at tro, at man kan få fjernet en globalisering, få fjernet en internationalisering både fra medierne og fra Internettet, og hvad ved jeg.

Det eneste, Dansk Folkeparti vil opnå ved den linje, de kører nu, er at lukke os ude fra verden og sørge for, at dansk erhvervsliv klarer sig dårligere, fordi vi ikke har den internationale baggrund. Fordi vores medarbejdere ikke har den bredde, fordi vi render rundt og tror, at vi er en sognegård.

Og det er Dansk Folkepartis politik. Det er fint. Men så ved man da i alle fald også, hvad man får, hvis man stemmer på dem.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jamen jeg tror også, at de danske vælgere ved, hvad de kan forvente at få, hvis de stemmer på Dansk Folkeparti. Men jeg må altså erkende, at jeg ikke forstår, at Peter Duetoft hævder, at Dansk Folkeparti ikke ønsker erhvervslivet de bedste vilkår.

Hvis hr. Duetoft havde været i salen gennem de mange debatter, der har været om erhvervslivets vilkår, så har netop Dansk Folkeparti nævnt, at det skal have vilkår, der gør det muligt at bevare velfærdssamfundet og skabe så gode vilkår, at vore ældre, vore syge og vore handicappede kan få langt bedre vilkår. Og i den udstrækning erhvervslivet kan få inspiration af kunsten og kulturen, jamen så er det jo pragtfuldt, og det er jo det, man gør i dag.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg har da været i salen nok til at vide, at den ordfører, der kommer fra Dansk Folkeparti, behøver man ikke at lytte så meget efter, for indholdet mangler jo. Jeg spørger bare: Hvordan i alverden skal dansk erhvervsliv klare sig, hvis man går rundt og tror, at verden befinder sig fra Dannevirke og nordpå, at det er inden for det danske riges grænser, tingene foregår, og at man ikke skal være i samspil med alle andre?

Vi ved, vi skal have fat i internationale medarbejdere; vi ved, at danske medarbejdere skal til udlandet og lære nyt. Og så render Dansk Folkeparti rundt og siger: Jamen nu skal vi i hvert fald bare sørge for, at det er det danske sprog, og det er det ene og det andet.

Jeg er den første til at forsvare det danske sprog; jeg er den første til at forsvare dansk historie og dansk kultur. Men det er da i samspil med andre; det er da ikke ved en lukken-sig-inde som Dansk Folkeparti.

Jeg synes altså, at der er voldsom modstrid mellem det, Dansk Folkeparti siger, og det, de så rent faktisk gør. Og problemet er, at konsekvensen af det, Dansk Folkeparti siger på det her område, vil give et lukket, provinsielt Danmark, der ikke har den kontakt og den udveksling med andre lande, som er nødvendig.

Men helt ærligt: Det var ikke den store overraskelse for mig, at Dansk Folkeparti har det synspunkt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hr. Egil Møller. Og derefter er det hr. Peter Duetoft som ordfører.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Nogle mennesker har det sådan, at de enten bevidst eller ubevidst ikke kan eller vil forstå, hvad der bliver sagt.

Jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, at vi skal lukke os inde, at vi skal værne så meget om det danske sprog, at man ikke kan tilegne sig – hvor det er naturligt – andre landes udtryk. Selvfølgelig skal man det, og det sagde jeg i øvrigt også i min ordførertale.

Så jeg vil bede hr. Duetoft, hvis ellers interessen og lysten er stor nok, om måske at gennemlæse min ordførertale.

Peter Duetoft (CD):

Peter Plys har en meget kendt bemærkning, nemlig bemærkningen om, at det jo ikke er alle, der har forstand og sådan. Og hvis man ikke tænker på konsekvenserne af det, man selv gør, så synes jeg, det er vanskeligt.

Men ellers er det jo en spændende diskussion, vi har i dag. Og vi vil godt slå fast fra CD's side i al fald, at kulturen og kulturpolitikken selvfølgelig er til for sin egen skyld. Den er ikke til, for at den skal commercialiseres i den forstand, at den skal kunne betale sig osv.

Skeptikerne over for kulturstøtte og kunststøtte osv. har da i al fald fået et problem i dag. De har fået det problem, at man i hvert fald sort på hvidt kan dokumentere, at det kan betale sig.

Det er for os ikke argumentet for, at man så skal føre en kulturpolitik. Men det er da i hvert fald meget rart at have i baghovedet, at det, vi gør, kommer mangefold tilbage.

Et eksempel er filmen. Det, der foregår på filmområdet i øjeblikket, er da i al fald noget af et gennembrud, både for det danske samfund, for den danske kultur og jo også økonomisk.

Der var en diskussion i forbindelse med finansloven, hvor nogle partier stillede sig op og sagde, at netop fordi det gik så godt i dansk film, så var der ingen grund til at støtte dem nu, hvor andre af os sagde, at så var det jo netop nu, vi skal gøre det.

I virkeligheden kan man vel tænke lidt på vindmøllerne. Det var jo samme diskussion, at på et tidspunkt, hvor det så ud, som om der var et godt potentiale, så støttede man, og i dag er vi

nogle af dem, der eksporterer allerlærest til hele verden.

Jo, det er en fornuftig investering i kulturen også at gøre det på den måde. Der skal vi ikke over i gammeldags prangerpolitik og sige, åh nej, nu tjener vi penge dér, så skal det ikke blive til mere. Nej, vi skal da selvfølgelig udnytte de områder, der har styrke.

Men som sagt, kulturpolitikken skal jo ikke være der af økonomiske årsager, men man skal kunne stå ved det, vi gør, og man skal kunne udnytte det, der er, og det skal kunne bære kulturpolitisk. Men det må altså også godt gå den anden vej.

Jeg kan ikke lade være at tænke på Lego. Lego startede jo med en ren kommerciel produktion af byggeklodser og endte som et kulturprojekt. Altså Legoland tjener penge hjem, Legoland giver en oplevelse, det fortæller noget om dansk historie og verdenshistorien, arkitektur og hvad ved jeg? Det startede med en lille byggeklods.

Det kan altså også godt smitte den anden vej.

Jeg er enig i, at kunst og kultur kan udvikle virksomheder. Hvis man skal være meget grov, så kunne man sige, at hvor folkeskolen måske tager kreativiteten fra de unge og fra børnene, så kunne det jo være, at kulturen kunne give dem den tilbage igen. Og det er jo kreativiteten, der skal få Danmark til at overleve og give Danmark styrke for fremtiden.

Det er jo ikke nok for at tiltrække virksomheder og medarbejdere og nøglemedarbejdere, at man giver en løn og man giver et hus. Det er mere og mere noget, der også har med kultur at gøre. Vi er kommet ind i det, man kunne kalde livskvalitetens årti, et tidspunkt, hvor mennesker begynder at prioritere deres tid og deres muligheder anderledes end bare at se på mammon eller se på al teknikken. Jeg tror, det er nødvendigt for dansk erhvervsliv at få kulturen med på bagsmækken.

Men vi skal vel også passe på, at globaliseringsfrygten osv. ikke bliver for hård. Jeg synes, at redegørelsen nogle gange er lidt for indelukket. Jeg synes, man bruger nogle gammeldags udtryk: modspil til global underholdningsindustri eksempelvis. Ja, men hvad er det for et smagsdommeri, man lægger op til i sådan en udtalelse? Noget andet, der generede mig meget, var naturligvis angrebene på Disney. Jeg synes, at det er et urimeligt angreb. Vi har i øvrigt tjent penge på Disney i Danmark. De, der kan deres Anders And, ved, at Anders And engang hævdede skibe ved hjælp af bordtennisbolde. Og

det varede ikke så længe, før en fabrikant i Århus faktisk inspireret af Disney og Anders And opfandt en måde at hæve skibe på rundt om i verden. Jo, det førte til produktudvikling i Danmark, og hvorfor skal vi dog lukke det ude?

Jeg synes, det skal være dansk kultur, som vi står ved, dansk kultur, som vi udvikler, dansk kultur, som vi støtter, men der er en dobbelthed. På den ene måde skal vi skabe rammerne for kunst og kultur, så den kan udvikle sig, og på den anden måde skal vi give virksomheder økonomisk overskud til at udvikle det samspil, som alle står og snakker om her i dag.

For hvis de ikke har råd til det, og hvis man beskatter dem voldsomt og gør deres arbejdsvilkår umulige i erhvervslivet, så får vi jo aldrig det samspil, som vi alle sammen gerne vil have. Hvis man straffer dem, så vælger de at bruge deres penge andetsteds. Så det er en kombination af fornuftig økonomisk politik, en fornuftig kulturpolitik og så lidt skub hist og her. Og der giver redegørelsen nogle meget gode forslag og nogle meget gode bud på, hvordan man kan komme videre.

Og jeg kan sige, at CD kan støtte det forslag til vedtagelse, som regeringen, SF og Enhedslisten har fremsat.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg kan ikke tilbageholde et supplement til hr. Duetofts betragtninger om Anders And's betydning for dansk erhvervsliv ved at sige, at Egmontkoncernen som bekendt har rettighederne til at forhandle Anders And, ikke bare i en række europæiske lande, men såmænd også i Kina. Det kan da blive til noget med tiden.

Tak til erhvervsministeren for den redegørelse, han har givet i dag på kulturministerens og regeringens vegne. Og lad mig sige på Det Radikale Venstres vegne, at det samarbejde, der etableres mellem kulturliv og erhvervsliv efter vores opfattelse er perspektivrigt. Det skal udvikles i aldeles kompromisløs respekt og forståelse for kunstens frihed og for kulturpolitikens nødvendighed i øvrigt.

Jeg anser det for yderst værdifuldt, at kunsten og kulturens synspunkter også bliver hørt ved tilrettelæggelsen af den samlede erhvervs politik. Det kan give inspiration, og lad mig understrege erhvervsministerens syn på forskelligheden mellem de to sektorer: Jeg er helt enig, og det betyder så også, at de to sektorer kan inspirere og understøtte hinanden.

Til fru Ester Larsen vil jeg gerne gøre den ene bemærkning, at jeg med glæde og interesse noterede fru Ester Larsens interesse for uddannelsesspørgsmål, f.eks. på film- og musikområdet. Det er et synspunkt, som vi fra radikal side agter at vende tilbage til under behandlingen af den kommende finanslov. Jeg håber, at det så vil vise sig, at partiet Venstre i praktisk politik vil være med til at trække for forbedringer på dette område.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

For Venstre er det meget vigtigt, at man disponerer de midler, der er til rådighed for kulturen, så fornuftigt og hensigtsmæssigt som muligt.

Det er Venstres stærke overbevisning, at det bedste, samfundet kan yde kulturen, er at give talentpleje, at give talentskoling og udvikling.

Derfor synes jeg, det er utrolig betænkeligt, at denne regering sulter de kunstneriske uddannelser. Der er tale om budgetreduktioner på 11 pct. for Filmskolen, på 7 pct. for konservatorierne. Situationen er sådan, at de 16 rektorer ved kunstscolerne har fundet det nødvendigt at gå sammen og danne et fælles rektorværn mod konsekvensen af de forringelser, som deres skoler udsættes for.

Så der vil altid være tilsagn fra Venstres side om at støtte kvaliteten, men ikke dermed at støtte alle kulturministerens ønsker og interessepleje.

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten synes, det er ganske udmærket, hvis danske kunstnere kan tjene penge på at sælge deres produkter, gerne mange penge i øvrigt. Og vi synes også, at det er udmærket, hvis der fokuseres mere på iderigdom og kreativitet, kultur i det danske erhvervsliv. Det tror vi faktisk også at det danske erhvervsliv kunne tjene flere penge på.

Men det er vigtigt at fastholde, at kunst ikke bare er en vare, hvis værdi kan måles på, hvor dyr den er, eller hvor godt den sælger. Derfor er den offentlige støtte til kunstnerne nødvendig. Sikringen af det kulturelle vækstlag er afgørende.

Det er jo bl.a. også derfor, at Enhedslisten flere gange har foreslået indført en social sikringsordning for kunstnere i perioder, hvor deres indtjeningsmuligheder er begrænsede.

Enhedslisten ser også gerne, at der bliver fokuseret på alternativer til de privatejede kultur-

produktionsmidler. Det kunne f.eks. være kooperativer, kunstnerejede og egentlig samfundsejede selskaber.

Fokuseringen på kreativitet og idérigdom forudsætter, at der lægges maksimal vægt på de kreative fag i folkeskolen, og at der etableres særlige kulturtilbud for børn og unge. Det betyder tilbud, der både er målrettede mod børn og unge, og som også er til at betale for børn og unge.

For at tage et eksempel, der ikke er nævnt i redegørelsen, så er det jo sådan, at et velfungerende ungdomsarbejde i de danske fodboldklubber og etableringen af fodboldskoler er forudsætningen for, at mange unge har glæde af at spille fodbold. Men det er også forudsætningen for, at der kan udvikles en elite, der kan tjene penge på at spille fodbold, og så er der igen nogle, der kan tjene penge på at lade denne elite spille fodbold.

Det samme gør sig gældende med hensyn til musik og andre kunstformer. Derfor er det så afgørende væsentligt at give børn og unge gode og bedre udfoldelsesmuligheder.

Enhedslisten mener, at det er vigtigt at sikre alle mennesker adgang til at benytte kulturelle tilbud. Det mener vi heller ikke kan overlades til de kommercielle kulturproducenter. Derfor lægger vi også meget vægt på at styrke public service-elementet. Den teknologiske udvikling har givet de elektroniske massemedier en fremtrædende rolle i kulturlivet.

Det er ikke alene et spørgsmål om radio og tv, men hele IT-udviklingen, som er afgørende for vores kulturelle udvikling. Den generelle tendens i medieudviklingen er en individuel tovejs-kommunikation mellem bruger og mediet samt en kolossal kapitalkoncentration i enkelte transnationale mediemonopoler, der på den måde kommer til at dominere såvel nyheder som udbud.

Den teknologiske udvikling giver muligheder for et højere informationsniveau, viden og global formidling, men den kan også føre til fremmedgørelse og isolation. Udviklingen bliver jo afgjort af, om der eksisterer nationale og offentlige modspil til kommerialisering og de store mediemonopoler.

Vi synes, at i det forslag til vedtagelse, der er fremsat, er der fundet en rigtig balance mellem at støtte de konkrete tiltag, som kan føre til, at kunstnere kan sælge deres varer, og at virksomheder også kan tjene penge på det. Men vi synes frem for alt, at det er godt, at der er en fastholdelse af, at kunsten har en ret i sig selv, og at den

har behov for at få støtte fra skattekroner til at kunne udvikle sig, uden at den som udgangspunkt bliver bedømt ud fra forretningsmæssige interesser. Derfor kan vi naturligvis som medforslagsstillere støtte det fremsatte forslag til vedtagelse.

Tove Videbæk (KRF):

Samspil mellem kultur og erhverv, hvad er nu det for noget? Skal to så forskellige størrelser nu til at blandes?

Dansk kultur har potentiale som en selvstændig handelsvare, siger Erhvervsministeriet og Kulturministeriet i redegørelsen »Danmarks kreative potentiale«, som er en udmærket redegørelse. Der er en årlig omsætning på 75 mia. kr. på området, og der er en dobbelt så stor vækst på dette som på andre områder. Dermed er kunsten og kulturen pludselig blevet en af grundstene i den danske samfundsøkonomi, og det skal naturligvis fortsætte.

Som danskere har vi et stærkt forhold til vores kultur, ganske enkelt fordi den er med til at definere, hvem vi er, men en kulturoplevelse bliver jo ikke kvalitativt dårligere, fordi der er penge involveret. For hvad havde H.C. Andersen været uden sin mæcen, Collin, eller hvad havde Jorn været uden bl.a. Elna Fonnesbech-Sandberg? Og hvad havde Krøyer været uden Heinrich Hirschsprung?

Også kunstnere skal jo som bekendt betale for varerne i Brugsen eller for benzinen på benzintanken.

Dansk film er for alvor kommet i erhvervslivets søgelys, og vækstfondene er i fuld gang med at arbejde for at etablere en filminvesteringsfond, der skal sikre risikovillig kapital fra erhvervslivet.

»Lego, Lars von Trier og Cirkeline skal tage kampen op med Sony og Disney«, stod der i Politiken i november måned, og det er jo rigtigt. Vi har brug for en dansk kulturindustri, hvis hele kloden ikke skal drukne i Disney og Hollywood. Samarbejdet mellem kulturliv og erhvervsliv kan på en måde ses som et modtræk til den globale ensretning af kulturen.

Else Marie Bukdahl siger om alliancen mellem erhverv og kultur, at siden hulemalerierne har der været en tradition for, at kunsten har haft en meget væsentlig funktion i det offentlige rum, og det er vigtigt at finde frem til nye kunstneriske strategier og områder at arbejde inden for, men det skal selvfølgelig være på kunstens

egne betingelser, og det er jeg helt enig med hende i.

De analyser, der ligger bag redegørelsen fra Erhvervsministeriet og Kulturministeriet peger imidlertid også på, at det sjældent kan betale sig at investere i kultur ud fra en snæver økonomisk synsvinkel. Der skal større motiver på bordet: vores behov for livskvalitet, kreativitet og identitet er de ting, som giver de nye vækstområder værdi.

Kultur kommer i fremtiden sikkert også til at betyde stadig mere for placeringen af virksomheder og for konkurrencen mellem byer og regioner. Hvis man skal beholde den attraktive arbejdskraft i Danmark eller for den sags skyld i en yderregion i Danmark og tiltrække arbejdskraft udefra, så skal vi som samfund eller som region have mange gode kulturtilbud.

Den veluddannede arbejdskraft er optaget af, om der er pasningstilbud til deres børn, når de afgør, om de vil søge job i en bestemt region, men derudover stiller de også krav om, at det skal være et spændende sted at være og bo. Der skal i den grad også være interessante kulturtilbud. Oplevelser, livskvalitet og kulturtilbud får stadig større betydning for, hvor man vælger at slå sig ned.

Kultur kan derfor også i den grad spille en stor rolle for regioners erhvervsudvikling. Kulturen kan øge kendskabet til en region, give en region et bestemt image, skabe oplevelser og livskvalitet for beboerne eller gæsterne. Det kan tilføre en region kreativitet og dynamik osv.

Et af de elementer, der afgør, hvor turisten eller specialisten eller virksomheden vælger at tage til eller slå sig ned, er helt afgjort kulturen, og kulturen spiller dermed også en stor rolle i forbindelse med at tiltrække investeringer, tiltrække og fastholde arbejdskraft og tiltrække turister.

Hidtil er kulturlivet mest af alt blevet betragtet som noget eksotisk og uhåndterbart, som noget interessant, men bestemt ikke nødvendigt. I dag er kulturen derimod ofte tungen på vægtskålen. Derfor er det så bydende nødvendigt, at vi nu mere end nogen sinde før, tænker på at styrke regionerne, især yderregionerne i Danmark, også på dette område, for når man styrker en region kulturelt, vil man samtidig styrke den erhvervsmæssigt, og det har yderregionerne i Danmark i høj grad brug for.

Kristeligt Folkeparti kan stemme for det forslag til vedtagelse, som ligger fra et flertal af partier i Folketinget.

Erhvervsministeren (Ole Stavad):

Jeg vil godt takke for en, synes jeg, særdeles konstruktiv debat. Og jeg har ikke kunnet lade være med at glæde mig over, at den kultur- og erhvervsredegørelse, som har været udgangspunktet for det her, de mange initiativer, som vi er i gang med, som jeg har hørt det, har en meget bred dækning i Folketinget. Også en dækning, der rækker betydeligt ud over de partier, der står bag og har fremsat forslag til vedtagelse, og de partier, som vil støtte det.

Også en række af ordførerne, som ikke direkte har tilkendegivet, at man vil støtte det forslag til vedtagelse, som vi kommer til at stemme om om et øjeblik, har givet udtryk for, at man alt-overvejende støtter de initiativer og bestræbelser, der ligger fra regeringens side med hensyn til at sætte aktivitet bag ordene.

Jeg vil sige, at den eneste sådan rigtig negative, jeg har lyttet til – selv om der glædeligvis også var positive elementer i den ordførertale – var fru Ester Larsen, Venstres ordfører. Jeg forstår, at Venstre har en masse penge stående til kulturområdet. Det er sådan set ikke så nyt. Venstre lover jo alle mange penge lige i øjeblikket. Men jeg må jo erkende, at jeg med min funktion her i dag som fungerende kulturminister ikke har styr på alle kontiene.

Jeg sad sammen med en række af kollegerne med i forhandlingerne, da vi forhandlede finansloven for i år, hvor vi jo også havde en række møder med partiet Venstre. Jeg mindes ikke, men man skal altid tage forbehold for, om man husker det hele, at Venstre fremførte et eneste ønske, der gik i den retning, som fru Ester Larsen her promoverede Venstre med i sin ordførertale.

Jeg må erkende, at jeg ikke kan huske alle ændringsforslagene til finansloven. Men jeg er fuldstændig overbevist om, at fru Ester Larsen kan huske alle Venstres ændringsforslag, og for at få en lille illustration af, om det er det, vi på jysk kalder slesk tale, eller om det, fru Ester Larsen i dag har sagt som Venstres ordfører, har noget på sig, så spørger jeg:

Den ene gang om året, hvor Venstre sidder og skal gøre op med sig selv, hvad det er, man skal prioritere, havde Venstre da ændringsforslag, der skulle forbedre forholdene eksempelvis omkring Filmskolen og stille mere økonomi til rådighed? Havde Venstre ændringsforslag, der skulle stille yderligere økonomi til rådighed for konservatorierne?

Havde Venstre et forslag om, at der skulle stå en post på finansloven til en eventfond i forbindelse med de spændende store begivenheder, som jeg ved kulturministeren arbejder med og er stærkt optaget af omkring H.C. Andersen? Havde Venstre disse forslag?

Hvis Venstre havde det, så ville jeg tage det som dokumentation for, at Venstre har ment det, fru Ester Larsen har sagt. Hvis ikke Venstre havde forslag af den karakter, så er det, jeg mener, at det kommer ind under kategorien slesk tale.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Det, jeg har bebrejdet regeringen, er prioriteringen af kulturmidlerne. Der er kommet ekstra midler til kulturområdet, men de er ikke kommet uddannelsesområdet til gode. De kunstneriske uddannelser er blevet nedprioriteret til fordel for andre interesseområder hos kulturministeren. Det er det, der er mit anklagepunkt.

Så omtalte jeg et andet kritikpunkt, nemlig dette at jeg ser det som en meget stor forsømmelse fra regeringens side, at man ikke i tide tager hånd om at få markeret H.C. Andersens 200-års-dag på en værdig måde.

Jeg havde ikke i min vildeste fantasi forestillet mig, at det var en opgave for oppositionen at sikre, at markeringen og festligholdelsen kunne finde sted på det niveau, som begivenheden fortjener.

Jeg har i januar måned rejst spørgsmålet over for ministeren. Ministeren har udtrykt velvilje og positive tanker, men foreløbig er det blevet til 250.000 kr. om året, altså mindre end en sekretærlønning. Til den sammenligning vil jeg gerne nævne, at kulturbyåret 1996 fik offentlige støttemidler på et niveau af 600 mio. kr.

Jeg beder om, at man opprioriterer de væsentlige kulturelle begivenheder her i landet.

(Kort bemærkning).

Erhvervsministeren (Ole Stavad):

Jeg kan forstå, at min hukommelse ikke har spillet mig et puds. Fru Ester Larsen siger, at Venstre sådan set ikke forlanger, at der skal flere midler på, men at man skal prioritere dem anderledes.

Jeg vil spørge fru Ester Larsen: Er det ikke det, vi gør, når vi laver finanslov? Er det ikke rigtigt husket, at Venstre havde et utal af ændringsforslag på alle mulige andre områder, men det, som fru Ester Larsen i dag har promoveret som et meget stort problem, og hvor hun har snakket om hårdhændethed og alt muligt andet, og be-

stemt ikke i kulturministerens fravær har optrådt venligsindet over for kulturministeren, viser sig nu intet at have på sig? Jeg takker fru Ester Larsen for afklaringen.

Jeg forstår også på fru Ester Larsen, at fru Ester Larsen mente, det var en god idé at rejse spørgsmålet over for kulturministeren i januar måned i forhold til H.C. Andersens 200-års-dag.

Det med H.C. Andersens 200-års-dag er jo ikke nogen stor overraskelse, hvis man har tænkt sig om, og derfor kan man jo undre sig over, at fru Ester Larsen ikke tog den sag op måske lige 3 uger tidligere, så det var blevet i december, da vi forhandlede finanslov, men det var hverken i egen gruppe eller i forhold til de forhandlinger, der blev ført.

Jeg synes, at Venstre her endnu en gang opfører sig som det parti, der lover alle alt uden nogen sinde at bestå lakmusprøven, når man skal ind i en prioritering for at se, om det så også er det, Venstre vil. Jeg takker for afklaringen.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Nu kan man ikke forvente, at erhvervsministeren er fuldt orienteret på kulturområdet, det har jeg meget stor forståelse for, men jeg vil gerne understrege og fremhæve, at Venstre altid peger på finansiering af de forslag, vi fremsætter, og jeg har peget på, at vi meget nemt kunne bruge Udviklingsfondens midler på en mere konstruktiv måde bl.a. over for vores uddannelsessøgende.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det ordføreren for forespørgerne, anden runde.

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, vi har haft en meget god og konstruktiv debat om den kultur- og erhvervspolitiske redegørelse. Vi har meget godt fået præciseret vigtigheden af, at vi udvikler det samspil, det erhvervspotentiale, der ligger inden for kultur- og erhvervsområdet, samtidig med at vi har slået vigtigheden af at have en fri og uafhængig kunst fast, og at kulturpolitikken ikke skal kommercialiseres, at den ikke skal være et halehæng til erhvervspolitikken, men at den skal stå på sine egne ben. Det potentiale, der udvikler sig via kunsten og de primære kulturproducenter, det arbejde de leverer, skal også gøres til genstand for en konstruktiv udvikling af det nye kulturerhverv. Det skal gøres, netop fordi kulturerhver-

vet jo et et vækstområde, et meget markant vækstområde, som vi vil kunne drage nytte af i årene, der kommer.

Derfor er jeg glad for, at CD og Kristeligt Folkeparti har tilkendegivet støtte til det af flertallet fremsatte vedtagelsesforslag, og jeg er også glad for, efter vi fik debatten med Venstre og Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, at i hvert fald de to første partier, når man gik konkret til værks, kom lidt på retræte med deres noget vage form for vedtagelse. De kunne godt erkende, at kunsten og kulturen har en selvstændig rolle, og de støtter faktisk også en række af de konkrete initiativer, der er lagt an til, plus de opfordringer, der ligger i det af flertallet fremsatte forslag til vedtagelse.

Jeg vil også gerne her allerede på nuværende tidspunkt på SF's vegne give tilsagn om, at når vi kommer til efterårets finanslovforhandlinger, så vil vi selvfølgelig vanen tro både stille krav og forslag, der kan være med til at styrke kulturpolitikken, men også samspillet mellem kultur og erhverv, og i den udstrækning, der er tale om krav og ønsker, der kræver finansiering, vil vi også medvirke til at finde en finansiering, sådan at der er en sammenhæng mellem de initiativer, vi igangsætter, og den finansiering, der er nødvendig for at realisere initiativerne, så de ikke kun står og råber ud i den blå luft.

Det synes vi er meget væsentligt, og vi håber og tror, at det kan blive udgangen på den debat, vi har haft i dag. Jeg ser frem til, at kulturerhvervene går en positiv udvikling i møde.

(Kort bemærkning).

Søren Hansen (S):

Fru Ester Larsen havde jo fuldstændig ret i sin konstatering af, at erhvervsministeren ikke er den, der sådan til daglig har den tætteste føling med kulturpolitikken. Men erhvervsministeren havde nu evne nok og indsigt nok til at afdække partiet Venstres hule tale på dette her område: Løfter til højre og venstre, når tiden er inde, men ikke når regnskabet skal gøres op, og ikke på de tidspunkter, hvor bevillingerne skal tages.

Så meget kunne erhvervsministeren dog, og det synes jeg der er grund til at være taknemlig for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 122 af Ole Sohn (SF), Sonja Mikkelsen (S), Niels Helveg Petersen (RV) og Søren Søndergaard (EL) vedtoges med 58 stemmer (S, SF, CD, RV, EL og KRF) mod 8 (DF, Mogens Andreasen (UP) og Thorkild B. Frandsgaard (UP)); 35 (V og KF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 123 af Brian Mikkelsen (KF), Ester Larsen (V) og Egil Møller (DF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

37) Første behandling af lovforslag nr. L 236: Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugsgets anvendelse af gødning og om plantedække. (Justering af reglerne om kvælstofnormer). Af fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard). (Fremsat 10/5 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Noget af aftalen efter midtvejsreguleringen af Vandmiljøplan II er indeholdt i det her foreliggende lovforslag.

Sammen med mere skovrejsning og en forbedret praksis vedrørende miljøvenlige jordbrugsordninger indeholder aftalen fem punkter, som tilsammen giver en reduktion på 7.575 t N pr. år. Dermed nås målsætningen fra februar 1998 om en udvaskningsreduktion på 100.000 t kvælstof pr. år.

Det her lovforslag handler om at fastsætte forskellige kvælstofnormer for forskellige regioner i landet. Det står der i lovforslaget ...

Tredje næstformand (Margrete Aukén):

Jeg tror, at nogle af talerens partifæller bedes skruet lidt ned for lyd-niveauet nede i det hjørne.